

الگوی جدید ارائه صورتهای مالی

نرمه و امین

دکتر کابینز فرهاد دوست حقیقی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

میر علی الحسینی

دانشگاه تخصصی علوم اقتصادی

عنوان و نام پدیدآور	: الگوی جدید ارائه صورتهای مالی/ترجمه کامبیز فرقاندوست حقیقی، محمدعلی نصر.
مشخصات نشر	: تهران: دانشکده علوم اقتصادی، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۸ ص.: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۶۲-۴۷-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: financial statement presentation Preliminary views on : comments to be received by ۱۴ April ۲۰۰۹
موضوع	: صورت های مالی
شناسه افزوده	: فرقاندوست حقیقی، کامبیز، ۱۳۲۶ -، مترجم
شناسه افزوده	: نصر، محمدعلی، مترجم
شناسه افزوده	: دانشکده علوم اقتصادی
زده بندی کنگره	: ۵۶۸۱HF / ت ۴ الف ۷۴ ۱۳۹۰
زده بندی دیویی	: ۶۵۷/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۰۳۶۳۲

نام کتاب: الگوی جدید ارائه صورتهای مالی

مترجمان: کامبیز فرقاندوست حقیقی، محمد علی نصر

ناشر: انتشارات دانشکده علوم اقتصادی

صفحه آرای: لیلا کشاورز

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۳۹۰

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

آدرس: خیابان حافظ، خیابان رودسر، شماره ۸، دانشکده علوم اقتصادی، واحد انتشارات. ۸۸۹۴۳۷۰۳

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به انتشارات دانشکده علوم اقتصادی است.

سخن دانشکده

تولید و به کارگیری دانش پایه تحول و تعالی در هر جامعه است. رسالت نخستین دانشگاه ها و مراکز علمی و پژوهشی نیز همان تولید و توسعه علم در جامعه است. حرکت به سمت مرزهای دانش، تامل و تعمق در آن و در نهایت جابجایی مرزهای دانش مراحل مختلفی هستند که ستاده های علمی و پژوهشی مختلفی را به جامعه علمی عرضه می دارند. کتاب بخش مهمی از دانش ضمنی تولید شده در این مراحل را به دانش ثبت و طبقه بندی شده تبدیل می نماید و دامنه مرزهای آگاهی های علمی و توانمندی های علمی جامعه را گسترش می دهد. جامعه علمی ما به تناسب سطح توسعه یافتگی در حوزه های مختلف علمی در سطوح مختلفی قرار دارد. تعالی و حرکت سریع به طرف مرزهای دانش و جابجایی آن امیدی است که همواره موجب انگیزه بوده است. در این راستا مدیریت پژوهشی دانشگاه سعی دارد کتب اصیل و روزآمد تخصصی را به طبع برساند تا جامعه علمی کشور بتواند از آن بهره مند شود.

کتاب حاضر با موضوع تحولات و دگرگونی های صورتهای مالی در آینده نگاشته شده است. در دنیای حسابداری، انتظار می رود تحولات شگرفی صورت پذیرد. این تحولات در راستای تسهیل استفاده از اطلاعات حسابداری و نزدیک تر شدن بازارهای بین المللی صورت خواهد پذیرفت. از این روی آشنایی با روند تحولات و آمادگی برای بهره برداری بیشتر از مزیت های آنها ضمن حفظ فرهنگ و اعتقادات ملی یکی از ضرورتهای حسابداری در دنیای امروز است.

استفاده و مطالعه این اثر برای دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکتری رشته های مرتبط با حسابداری و حسابرسی و نیز سایر علاقمندان در حوزه های بین رشته ای می تواند مفید باشد.

در خاتمه شایسته است از تلاش علمی و دقت نظر مولفان محترم این اثر تشکر و قدردانی نموده و شاهد تداوم تلاش های علمی ارزنده دیگر در همین راستا باشیم.

مدیریت امور پژوهشی

دانشکده علوم اقتصادی

پیش گفتار مترجمان

پیش از هر چیز لازم است که به مناسبت دست یافتن به توفیق برگردان و چاپ این مجموعه شکر گزار درگاه باری باشیم. بعد از آن لازم است که از جناب آقای دکتر مهدی صادقی شاهدانی ریاست محترم دانشگاه تخصصی علوم اقتصادی برای بذل حمایت ایشان که منجر به چاپ این مجموعه گردید سپاسگزاری نمایم. در نهایت وظیفه خود می دانم که از همه بزرگواران و عزیزانی که در چاپ و انتشار این مجموعه از یاری آنها برخوردار بوده ایم، از جمله مدیریت امور پژوهشی دانشگاه جناب آقای دکتر عاملی و سرکار خانم اسدی مشمول انتشارات سپاسگزاری کنیم. در نهایت باز خود رامدیون کلیه کسانی می دانیم که به انحاء گوناگون در راستای انتشار مجموعه کمک نموده اند و زحماتی را متحمل گردیده اند، اگر چه با توجه به محدودیت زمان موجود، امکان ذکر اسامی آنها وجود ندارد و یا حتی اسامی دیگری به ذهن متبادر نمی گردد.

در مورد این کار لازم به ذکر است پروژه های مشترک هیئت استانداردهای حسابداری مالی آمریکا (FASB) و هیئت تدوین استانداردهای بین المللی حسابداری (IASB)، امروزه در کانون توجه حرفه حسابداری در سراسر جهان قرار دارند. با توجه به نقش و جایگاه این دو مرجع تدوین استاندارد، انتظار می رود نتایج این پروژه ها تاثیر قابل ملاحظه ای بر روی آینده حسابداری داشته باشند. با توجه به تاثیر پذیری استانداردهای ایران، سایر کشور ها و استانداردهای حسابداری بین المللی و گستردگی حجم تغییرات ناشی از این پروژه ها، بررسی ابعاد مختلف این پروژه ها ضروری است.

از میان پروژه های در جریان، پروژه نحوه ارائه صورتهای مالی از اهمیت بسیاری برخوردار است. با اتمام این پروژه تحولات اساسی در نحوه ارائه صورتهای مالی به وجود خواهد آمد. متن حاضر، ترجمه پیش نویس اولیه پروژه نحوه ارائه صورت های مالی می باشد. این پیش نویس با عنوان "پیش نویس اولیه دیدگاه های اولیه در زمینه نحوه ارائه صورت های مالی" در قالب چهار فصل و به انضمام دو ضمیمه الف و ب در اکتبر ۲۰۰۸ توسط دو هیئت منتشر شده است.

هدف از ترجمه این متن این است که از یکسو حرفه حسابداری در ایران با ابعاد مختلف این پروژه آشنا شود و از سوی دیگر بستر مناسب برای تحقیقات بیشتر بر روی الگوی جدید ارائه صورت های مالی

فراهم گردد. البته این ترجمه به هیچ وجه نباید به عنوان تاییدی بر کاربرد استانداردهای حسابداری بین المللی در ایران تلقی گردد. در واقع به کارگیری استانداردهای حسابداری بین المللی مستلزم بررسی شرایط و فرهنگ جامعه و استفاده از روش های علمی و تحقیقات مفصل در چگونگی قابلیت بهره برداری از آنها در فرهنگ و بویژه فرهنگ ایران اسلامی می باشد.

شایان ذکر است که استفاده از عنوان هزینه برای مالیات بر درآمد و استفاده از کلمه بهره در متن، صرفاً در راستای حفظ امانت دارای در ترجمه بوده است. در ایران مالیات هزینه نیست و به نوعی سهم دولت از سود شرکت است و در تمام موارد باید از کلمه "مالیات بر درآمد" بدون ذکر کلمه هزینه استفاده شود. همچنین مترجمان لازم می دانند تصریح نمایند که به معنای واژه به واژه بین زبان ها معتقد نیستند و به همین دلیل گذاشتن واژه نامه های انگلیسی را در انتهای کتاب ضروری نمی دانند و از آن اجتناب کرده اند. در نهایت لازم به تصریح است که مسئولیت کلیه اشتباهات و نارسایی احتمالی صرفاً متوجه مترجمان می باشد که پیشاپیش پوزش خواهی می نمایند. از خوانندگان فرهیخته و محترم تقاضا می شود از راهنمایی و نقد بعدی مترجمان را بی بهره نگذارند و از ارائه آراء و نظر های ارزشمند خود به آنها دریغ نفرمایند.

مترجمان

کامبیز فرقاندوست حقیقی (دکتر) - محمد علی نصر

فهرست مطالب

۵	پیش گفتار مترجمان
۱	مقدمه
۲	اهداف اساسی الگوی ارائه پیشنهادی
۳	الگوی پیشنهادی صورتهای مالی
۵	راهنمای نحوه طبقه بندی
۶	ارائه مجموعه منسجمی از صورتهای مالی
۷	چگونه صورتهای مالی ممکن است تغییر کنند
۷	صورت وضعیت مالی
۷	صورت سود (زیان) جامع
۹	صورت جریانهای نقد
۱۰	جدول تطبیق جدید
۱۰	مزایا و معایب
۱۱	فصل اول: مقدمه و دامنه کاربرد
۱۱	پیشینه
۱۳	هدف پروژه
۱۳	دلایل اهمیت شکل ارائه
۱۵	فقدان انسجام در ارائه اطلاعات در صورت های مالی
۱۷	فقدان تفکیک کافی اطلاعات در صورتهای مالی
۱۹	دامنه کاربرد این پروژه
۱۹	دامنه شمول بر بنگاه ها
۲۱	نکاتی در مورد زمینه کاربرد پروژه
۲۵	فصل دوم: اهداف و اصول نحوه ارائه صورتهای مالی
۲۵	اهداف نحوه ارائه صورتهای مالی
۲۸	هدف انسجام
۲۹	هدف تفکیک
۳۱	هدف قابلیت نقد شوندگی و انعطاف پذیری مالی

۳۲	اصول نحوه ارائه صورتهای مالی و راهنمای به کارگیری آنها
۳۳	ارائه مجموعه منجمی از صورتهای مالی
۳۴	تفکیک اطلاعات در سر فصل ها و طبقه ها
۳۷	ارائه جمع های فرعی با معنی
۳۹	طبقه بندی اطلاعات در سر فصل ها و طبقه ها
۴۱	تعیین سر فصل ها و طبقه ها
۴۴	نکات دیگری در زمینه طبقه بندی
۴۹	مبانی دیدگاه های اولیه در زمینه تفکیک و طبقه بندی اطلاعات در سر فصل ها و طبقه ها
۵۱	سر فصل تامین مالی
۵۵	سر فصل تجاری
۵۷	طبقه بندی نقد
۵۸	فعالیت های عملیات متوقف شده
۵۹	مالیات بر درآمد
۶۰	طبقه بندی در سطح بخش قابل گزارش
۶۱	کاربرد در بنگاه های ارائه دهنده خدمات مالی
۶۳	فصل سوم: به کارگیری اهداف و اصول در ارتباط با صورتهای مالی
۶۳	صورتهای وضعیت مالی
۶۳	ارائه اطلاعاتی درباره قابلیت نقد شوندگی و انعطاف پذیری دارایی ها و بدهی ها
	دلایل الزامی بودن طبقه بندی در قالب زیر مجموعه های کوتاه مدت و بلند مدت تنها برای بعضی از
۶۵	بنگاه ها
	دلایل پیشنهاد تقسیم بندی کوتاه مدت و بلند مدت به جای تقسیم بندی جاری و غیر جاری بر مبنای
۶۷	چرخه عملیاتی
۶۸	تحقق مورد انتظار و سررسیدها بر اساس قرارداد
۶۹	چگونگی تغییر رویه فعلی در زمینه صورتهای وضعیت مالی طبقه بندی شده
۷۱	ارائه نقد در صورتهای وضعیت مالی
۷۴	تفکیک دارایی و بدهی های مشابه با مبانی اندازه گیری متفاوت
۷۵	جمع کل دارایی ها و جمع کل بدهی ها
۷۶	صورتهای سود (زیان) جامع

۷۶.....	فقط صورت سود (زیان) جامع.....
۸۱.....	سود یا زیان یا سود خالص به عنوان جزئی از سود جامع.....
۸۲.....	سایر اقلام سود جامع به عنوان جزئی از سود جامع.....
۸۴.....	تفکیک اقلام درآمد و هزینه.....
۸۶.....	دلایل تفکیک بر اساس ماهیت و عملکرد.....
۸۷.....	چگونگی تغییر رویه فعلی در زمینه تفکیک بر اساس ماهیت و عملکرد.....
۸۸.....	تخصیص مالیات بر درآمد در صورت سود (زیان) جامع.....
۹۲.....	ارائه سود یا زیان های واحد پول خارجی در صورت سود (زیان) جامع.....
۹۲.....	سود یا زیانهای معامله.....
۹۵.....	سود و زیان های نسبی.....
۹۶.....	صورت جریان های نقد.....
۹۶.....	تغییرات در طبقه صورت جریان های نقد.....
۹۷.....	مفهوم نقد در صورت جریان های نقد.....
۹۷.....	تهاتر (خالص کردن) جریان های نقد با معادل های نقد.....
۹۸.....	تفکیک دریافت و پرداخت های نقدی.....
۹۹.....	روش های مستقیم و غیر مستقیم ارائه جریان های نقد.....
۱۰۲.....	به دست آوردن اطلاعاتی درباره دریافت ها و پرداخت های نقد عملیاتی.....
۱۰۵.....	صورت تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه.....
۱۰۶.....	ارائه اثرات معاملات یکجا در صورت سود (زیان) جامع و صورت جریان های نقد.....
۱۰۸.....	نخعیص.....
۱۰۹.....	عدم تخصیص.....
۱۱۱.....	فصل چهارم : یادداشت های توضیحی صورتهای مالی.....
۱۱۱.....	طبقه بندی اهم رویه های حسابداری.....
۱۱۲.....	اطلاعات مربوط به هدف قابلیت نقد شوندگی و انعطاف پذیری مالی.....
۱۱۲.....	جرخه عملیاتی.....
۱۱۳.....	جدول سررسید بر اساس قرارداد.....
۱۱۶.....	اطلاعات مربوط به فعالیتهای غیر نقدی.....
۱۱۶.....	جدول تطبیق.....

۱۱۷	مبانی دیدگاه های اولیه در زمینه جدول تطبیق
۱۲۲	تفکیک اجزا سود جامع
۱۲۲	تفکیک اجزا نقدی و تعهدی سود جامع
۱۲۴	تفکیک اجزاء تعهدی سود ناشی از تجدید اندازه گیری های سایر اقلام تعهدی
۱۲۷	تفکیک اقلام تعهدی مربوط به تجدید اندازه گیری
۱۲۹	تفکیک بیشتر تغییرات ارزش منصفانه در ابزارهای مالی
۱۳۰	نمودار فرآیند تفکیک
۱۳۱	تهیه جدول تطبیق
۱۳۴	سایر راه حل های قابل طرح
۱۳۶	رویدادها یا معاملات غیرعادی و نامکرر
۱۳۹	فصل دوم
۱۴۱	فصل سوم
۱۴۵	فصل چهارم
۱۴۷	سوال مخصوص FASB
۱۴۹	ضمیمه الف: مثال ها
۱۴۹	مثال ۱: شرکت ToolCo
۱۵۰	مرور اجمالی فعالیت های تجاری
۱۵۲	مثال ۱: الف - شکل پیشنهادی
۱۵۳	شرکت ToolCo صورت سود (زیان) جامع (شکل پیشنهادی)
۱۵۴	شرکت ToolCo صورت وضعیت مالی (شکل پیشنهادی)
۱۵۶	شرکت ToolCo صورت جریان های نقد (شکل پیشنهادی)
۱۵۹	شرکت ToolCo صورت تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه (شکل پیشنهادی)
۱۶۰	یادداشت های توضیحی صورت های مالی شرکت ToolCo برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰
۱۶۰	مبانی طبقه بندی
۱۶۱	اطلاعات مربوط به فعالیت های غیر نقدی
۱۶۱	اطلاعات مربوط به سررسید بدهی های بلند مدت ناشی از قرار داد
۱۶۲	تفکیک هزینه ها بر اساس ماهیت

۱۶۲.....	تطبیق جریان های نقد با سود جامع
۱۶۹.....	مثال ۱: ب- شکل قدیمی
۱۷۰.....	شرکت ToolCo صورت سود (زبان) تلفیقی (شکل قدیمی)
۱۷۲.....	شرکت ToolCo ترازنامه تلفیقی (شکل قدیمی)
۱۷۳.....	شرکت ToolCo صورت جریان نقد تلفیقی (شکل قدیمی)
۱۷۴.....	شرکت ToolCo صورت تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه (شکل قدیمی)
۱۷۵.....	مثال ۲: بانک Bank Corp
۱۷۵.....	مرور اجمالی فعالیت های تجاری
۱۷۵.....	وام
۱۷۶.....	سپرده ها
۱۷۶.....	سایر منابع تامین مالی
۱۷۷.....	اوراق بهادار
۱۷۷.....	کیفیت دارایی و مدیریت مخاطره (ریسک) اعتباری
۱۷۸.....	ذخیره مالیات بر درآمد
۱۷۸.....	مشتقه ها
۱۷۸.....	مثال ۲: الف- شکل پیشنهادی
۱۸۰.....	بانک Bank Corp صورت سود (زبان) جامع (شکل پیشنهادی)
۱۸۲.....	بانک Bank Corp صورت وضعیت مالی (شکل پیشنهادی)
۱۸۴.....	بانک Bank Corp صورت جریان های نقد (شکل پیشنهادی)
۱۸۶.....	بانک Bank Corp صورت ۴ تغییرات در حقوق صاحبان سرمایه (شکل پیشنهادی)
۲۰۰۹ دسامبر	یادداشت های توضیحی صورت های مالی بانک Bank Corp برای سال منتهی به ۳۱
۲۰۱۰ و ۱۸۷.....	
۱۸۷.....	مبانی طبقه بندی
۱۸۸.....	اطلاعات مربوط به فعالیت های غیر نقدی
۱۸۸.....	اطلاعات مربوط به سررسید دارایی ها و بدهی های ناشی از قرار داد
۱۸۹.....	تطبیق جریان های نقد با سود جامع
	شرکت ToolCo جدول تطبیق جریان های نقد با سود جامع برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۰۹
۱۹۰.....	(شکل پیشنهادی) [ارقام به میلیون واحد پولی است]

بانک Bank Corp جدول تطبیق جریان های نقد با سود جامع برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۱۰	
(شکل پیشنهادی) [ارقام به میلیون واحد پولی است].....	۱۹۳
بانک Bank Corp صورت سود (زیان) تلفیقی (شکل قدیمی).....	۱۹۷
بانک Bank Corp ترازنامه تلفیقی (شکل قدیمی).....	۱۹۸
بانک Bank Corp صورت جریان نقد تلفیقی (شکل قدیمی).....	۱۹۹
بانک Bank Corp صورت حقوق صاحبان سرمایه تلفیقی (شکل قدیمی).....	۲۰۰
ضمیمه ب:.....	۲۰۱
مثالی از ارتباط بین تجدید اندازه گیری ها و تداوم.....	۲۰۱
شکل های دیگری از جداول تطبیق.....	۲۰۶
صورت وضعیت مالی تطبیقی.....	۲۰۶
آرایه صورت سود (زیان) جامع.....	۲۰۸
ملاحظات منفعت و هزینه.....	۲۰۹
بانک Bank Corp صورت وضعیت مالی تطبیقی برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۱۰.....	۲۱۳
شرکت ToolCo آرایه صورت سود (زیان) جامع برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر.....	۲۲۰
شرکت ToolCo آرایه صورت سود (زیان) جامع برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۱۰.....	۲۲۳
شرکت ToolCo آرایه صورت سود (زیان) جامع برای سال منتهی به ۲۱ دسامبر ۲۰۱۰.....	۲۲۴
شرکت ToolCo آرایه صورت سود (زیان) جامع برای سال منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۱۰.....	۲۲۵